

Omakoti

Koti- ja terv.palvelut Sh Susanna Tuomi

Hoiva-Tuomi Tmi

Yksilöllistä hoivaa ja huolenpitoa ihmiselle ja kodille ammattitaidolla!

Kotisairaanhoidon ja kotipalvelua, asiointipalvelut, siivouspalvelut, ym.

www.hoiva-tuomi.fi

KOTKA - KARHULA
susannatuomi45@gmail.com | 050-559 7478

ETELÄ-KYMI » NUMERO 4/2025 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 17. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Valaistusta parantamalla myös arki sujuvoituu

6 Pienetkin keinot energiahävikin torjumiseen kannattavat

10 Käytetyt aarteet kestävät ja tuovat kotiin tunnelmaa

Roska? Ei. Raaka-aine.

Laitetaan biojäte kiertoon yhdessä.

Vain erikseen lajitellusta biojätteestä saadaan biokaasua ja ravinteita uuteen kasvuun. Siksi biojätteen lajittelu laajenee taajamien omakoti- ja paritaloihin vaiheittain: isommissa taajamissa keräys alkoi 1.5.2024, pienemmissä 1.5.2026.

Tarkista nettikartasta, koskeeko muutos sinua:
kymenlaaksonjate.fi/bio

Jos lajittelu koskee sinua, voit valita:

BIOJÄTEASTIA
(jäteauto tyhjentää sovitusti)

KOMPOSTOINTI
(kirjallinen ilmoitus tarvitaan)

Lue lisää ja valitse sopivin tapa lajitella biojäte:
www.kymenlaaksonjate.fi/bio

Jos muutos koskee teitä, olette jo saaneet tai saatte pian aiheesta kirjeen.

*Kun biojäte kiertää, luonto kiittää
– ja huoltovarmuus vahvistuu.*

Ekokaari 50, 46860 Keltakangas
vaihde: 05 744 3400
www.kymenlaaksonjate.fi

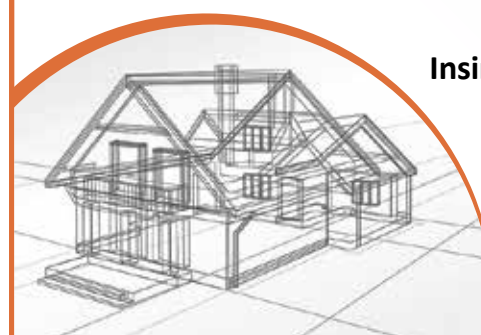
Seuraa meitä somessa!

NANNARI OY - ASIAANTUNTIJOIDEN TOIMISTO

- › ASUNTOKAUPAN KUNTOTARKASTUS
- › Sisäilmaston tutkimukset
- › Kuntotutkimukset
- › Kuntoarviot
- › Asbesti- ja haitta-ainekartoitus
- › Lämpökamerakuvaukset
- › Rakennuttaminen ja valvonta

Insinööritoimisto Nannari Oy
Soita ja kysy lisää!
050 582 1910
www.nannari.fi

Elämä muuttuu. Palvelu pysyy.

Meillä henkilökohtainen palvelu kuuluu kaikille,
digikanavissa ja konttorissa paikan päällä.
Tervetuloa tyytyväisten asiakkaiden pankkiin.

omasp

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2025	vko	12
Nro 2/2025	vko	22
Nro 3/2025	vko	37
Nro 4/2025	vko	48

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Haminan, Kotkan, Miehikkälän, Pyhtään ja Vironlahden taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti
Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Kuviophoto, Anders Portman

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Uusi lattia raikastaa kodin ilmettä

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Kodin energiavuodot kuriin
- 8 Lattiaremontti ja lattiamateriaalit
- 10 Sisustaminen pienellä budjetilla
- 12 Nykyhetken takkatrendejä
- 14 Kodin valaistuksen suunnittelu
- 16 Joulunviettoa Suomessa
- 18 Ajanviete
- 19 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Koti on aina huolenpidon arvoinen

Mistä kodille juuri sille sopivat asukkaat – ja päinvastoin? Toisinaan vanha asukas olisi jo aivan valmis luopumaan talostaan ja ostajaehdokaskin löytynyt, mutta kauppvoja ei vain saada syntymään.

Yle kartoitti syyskuussa kiinteistönvälittäjien näkemyksiä nykyisestä asuntokauppatilanteesta. Yleinen käsitys oli, että pankit ovat tällä hetkellä nihkeitä myöntämään lainaa talon ostamiseen, ainakin jos talo vaatii peruskorjausta. Remonttikuntoisten tai haja-asutusalueilla sijaitsevien asuntojen kohdalla lainansaannin esteenä olivat kiinteistönvälittäjien mielestä etenkin vakuudet – talon oma vakuusarvo kun voi olla vähäinen ennen kuin tarpeellinen remontti tai remontit on saatu tehtyä.

Elämäntilanteet kuitenkin muuttuvat, ja rakaskaan omakotitalo ei ole aina enää se itselle sopivin asumismuoto. Silloin sen antaisi mielellään enemmän tilaa kaipaavien käsiin. Onkin harmillista, jos unelmien koti ei päädy sitä arvostaville ja ennen kaikkea tarvitseville asukkaille, koska pankkien lainahanat ovat tiukasti kiinni.

Muistetaan siis huolehtia talon remonttitarpeet kuntoon ajallaan – ei pelkästään oman asumismukavuuden, vaan talon ja sen arvon vaalimista varten. Koti huolehtii asukkaistaan, kunhan asukkaat huolehtivat kodista!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Sälekaihtimet, markiisit ja muut alan tuotteet nopeasti ja ammattitaidolla

VARAA ILMAINEN MITTAUS- JA SUUNNITTELUKÄYNTI!

KOTKAN
City-Kaihdin

Teemu Lipponen 0500 757 779
info@city-kaihdin.com
www.city-kaihdin.com

- Hulevesiviemäröinti, vesijohdot, viemärit
- Salaojat • Putkistokuvaukset • Pihakiveykset
- Piha- ja puutarhasuunnittelut • Maisemoinnit
- Koneurakointi • Auraukset, hiekoitukset ja harjaukset
- Maaporaus, ruuvipaalujen kiinnitykset

Melkeinpä kaikki onnistuu, ota rohkeasti yhteyttä!

luotettava kumppani

Tomi Nuotio 044 088 0164
Kai Nuotio 040 539 5172
www.kauhajakuoppa.fi • info@kauhajakuoppa.fi

Kauha ja kuoppa

» LYHYESTI

Lämmityskausi lähestyy: onko kiinteistössä kaikki kunnossa?

Kiinteistön talotekniikan järjestelmät ja automatiikan säädöt kannattaa laittaa ajoissa kuntoon lämmityskauden varalle, vaikka syksy vielä lämpimältä näyttäisikin, huomautti valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva syyskuussa. Kulutuksen seuranta on yhä tärkeämpää paitsi energian ja kustannusten säästön myös järjestelmien vikaantumisen havaitsemisen vuoksi.

– Syyskauden tarkastuksilla ja huolloilla estetään ongelmien syntyminen. Myöhemmin talvella pitää kuitenkin muistaa varmistaa järjestelmien toimivuus, toteaa asiantuntija **Veli-Matti Virtanen** Motivasta.

Järjestelmien testaamisen voi aloittaa lämmitysjärjestelmästä. Sekä vesikiertoisen lämmitysjärjestelmän että sähkölämmityksen asetusarvot voi nostaa testimielessä ylöspäin ja katsoa, miten lämmitysjärjestelmä seuraa muuttuneita arvoja. Samalla tavalla voidaan testata ilmanvaihtojärjestelmän toiminta. Manuaalisen testaamisen jälkeen on tietysti tärkeää muistaa palauttaa asetukset niiden lähtötasolle.

Termostaatit kuntoon ja kulutus kuriin

Mekaaniset termostaatit, kuten vesikiertoisten pattereiden termostaatit ja niiden ohjaamat venttiilit, saattavat kesän aikana jumiutua. Kun lämmityskausi on alkanut, ja lämmitysjärjestelmä on herännyt lämmittämään tiloja, kannattaa tarkistaa onko patteri tai siihen menevä vesiputki lämmin. Patterin lämpötilan pitäisi muuttua pienellä viiveellä, kun termostaattia pyöritetään auki ja kiinni. Mikäli patteri pysyy kylmänä, voi termostaatin venttiili olla jumissa.

Lämmityksen, sähkön ja veden kulutustietojen seuraaminen on todella tärkeää kaikille kiinteistön omistajille, ja seuranta kannattaa aloittaa heti lämmityskauden alkaessa. Kulutustietoja seuraamalla voidaan havaita ongelma, joka ei muuten paljastuisi edes järjestelmän testauksella. Mikäli rakennuksessa tehdään energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, kuten ikkunoiden vaihto, voidaan usein pienentää myös vesikiertoisen lämmitysjärjestelmän säätökäyrrää.

– Automaatiota ja toteutunutta energiankulutusta kannattaa seurata säännöllisesti. Eri laisten tarkistuslistojen käyttö auttaa käytännön varmistuksissa, Virtanen lisää.

Tuloilman asetusarvo säädettävä oikein

Kiinteistön lämmitys voi kokonaisuudessaan koostua useasta rinnakkaisesta lämmitysjärjestelmästä. Tuloilman lämmitys on vain osa kokonaisuutta, yleensä kiinteistön lämmitys tuotetaan pääosin muilla lämmitysjärjestelmillä. Tuloilman asetusarvo määrittää sen, kuinka paljon ilmaa pitää lämmön talteenoton jälkeen vielä lämmittää. Mikäli asetusarvo on liian korkea, ilmaa lämmitetään pahimmillaan niin kuumaksi, ettei se sekoitu kunnolla huoneiston ilmaan. Liian korkea asetusarvo voi johtaa turhan suureen tuloilman jälkilämmitysvastuksen käyttöön, vaikka kiinteistössä olisi käytössä energiatehokkaampiakin lämmitysjärjestelmiä. Tuloilman lämpötila kannattaa säätää noin 16–17 celsiusasteeseen.

Lämmönjakolaitteiston on oltava tasapainossa

Tarkistuksissa löytyneet viat on yleensä syytä korjata pikaisesti. Mikäli huoltotarve ei ole akuutti, se voidaan siirtää kevääseen tai yhdistää johonkin toiseen määräaikaistarkistukseen. Talvikaudella on helppo havaita myös se, onko kiinteistön lämmönjakolaitteisto tasapainossa. Kun lämmönjako toimii oikein ja ylikuumien tilojen lämpötilat on saatu tasoitettua, kiinteistön energiankulutus tyypillisesti pienenee.

Ulkolämpötilan laskiessa myös rakenteiden, ikkunoiden ja tiivisteiden viat tulevat konkreettisesti esille aiheuttaen suurempia lämpöhäviöitä, viihtyisyyden heikkenemistä ja kasvavaa energiankulutusta. Lämpökamerakuvauksella voidaan varmentaa aistinvaraiset epäilyt kylmävuodoista.

Vinkit pähkinänkuoressa:

- Tarkista LTO-järjestelmän toiminta ja säädä ilmanvaihdon tulolämpötila oikeaksi.
- Aseta painovoimaisen ilmanvaihdon tuloilmaventtiilit talviasentoon.
- Tarkista rinnakkaisten lämmitysjärjestelmien toiminta ja asetusarvot sekä termostaatit.
- Selvitä lämmitysjärjestelmän huoltotarve ja tilaa tarvittaessa huolto.
- Selvitä lämmönjaon tasapainotustarve ja tilaa tarvittaessa tasapainotus.
- Hyödynnä tarvittaessa lämpökamerakuvausta.
- Seuraa kulutusta ja paikanna viat.

KULTA HOPEA KIERTUE

OSTAMME KULTAA, HOPEAA, ARVO- JA KERÄILYESINEITÄ

Kelloja, vanhoja rahoja, seteleitä, kolikoita, Moneta,
militariaa, postimerkkejä, vinyylilevyjä ja rihkamaa yms.

KIERTUEAIKATAULU: Olemme parkkipaikalla

Tiistai 09.12.2025

10:00-10:30 Rantasalmi, Tokmanni
11:30-12:00 Sulkava, tori
13:00-14:00 Savonlinna, tori
14:15-15:00 Savonlinna, Citymarket
15:45-16:30 Punkaharju, tori
17:15-17:45 Kerimäki, tori
18:15-18:30 Savonranta, kirjasto

Keskiviikko 10.12.2025

08:30-09:00 Parikkalan rautatieasema
09:15-09:45 Kirjavala, Röksä K-Market
10:00-10:30 Särkisalmi, Valmakauppa
11:15-12:00 Parikkala, tori
12:30-13:00 Rautjärvi, Kirjasto
13:45-14:30 Ruokolahti, Kirjasto
15:00-16:00 Imatra, Tokmanni

Torstai 11.12.2025

09:30-10:15 Imatra, Imatrankosken tori
10:45-11:15 Joutseno, tori
11:45-12:30 Lappeenranta,
Tokmanni Myllymäki
12:45-13:15 Voisalmi, Kirjasto
13:30-14:00 Taipalsaari, Kirjasto
14:30-15:00 Savitaipale, Kirjasto
15:30-16:00 Lemi, Osuuspankki
16:45-17:15 Luumäki, Kirjasto
17:30-17:45 Luumäki, Kahvi-Pakari

Perjantai 12.12.2025

09:30-10:30 Lappeenranta, Kauppatori
11:00-11:45 Lappeenranta, Lauritsalan kirjasto
12:30-12:45 Ylämaan kirjasto
13:30-14:00 Miehikkälä, Kirjasto
14:15-14:45 Virolahti, Kirjasto
15:15-15:45 Klamila, SEO
16:15-16:45 Hamina, Kirjasto
17:30-18:00 Halsua Osuuspankki
18:30-19:00 Lestijärvi tori

Lauantai 13.12.2025

09:15-10:30 Hamina, tori
11:15-11:45 Pyhältö, Sale
12:15-12:45 Kaipainen, Sale
13:30-14:00 Tuohikotti, Sale
14:45-15:15 Vuohijärvi, M-Kyläkauppa
15:45-16:15 Kouvola, Valkeala S-Market
16:30-17:00 Kuusankoski, tori

Sunnuntai 14.12.2025

09:00-10:00 Kouvola, kauppatori
10:45-11:00 Jaala, Kirjasto
11:45-12:00 Iitti, Kirjasto
12:45-13:00 Elimäki, Kirjasto
13:30-14:00 Korja, K-Market
14:15-15:00 Kouvola, K-Supermarket Kankaro
15:15-15:45 Myllykoski, Kirjasto
16:00-16:30 Inkeroinen, Kirjasto
17:15-17:30 Kotka, Karhulan uimahalli

Maanantai 15.12.2025

08:00-09:00 Kotka, Kauppatori
09:15-10:00 Kotka, K-Market Mussalo
10:15-11:00 Kotka, K-Market Metsäkulma
11:15-12:00 Kotka, Citymarket
12:30-13:00 Siltakylä, K-Market
13:15-14:00 Pyhtää, ABC
14:30-15:00 Loviisa, tori

Tiistai 16.12.2025

08:45-09:15 Riihimäki, K-Supermarket Kumela
09:30-10:15 Riihimäen rautatieasema
10:45-11:15 Oitti, Sykärintori
12:00-13:15 Lammi, tori
13:30-14:15 Tuulos, Kauppakeskus Tuulonen
15:30-16:00 Hyvinkää, Puuilo

Keskiviikko 17.12.2025

08:45-09:15 Riihimäki K-Market Ruokasaari
09:30-10:15 Hausjärven kirjasto
11:00-11:45 Lammi, K-market Mallas
12:30-13:15 Hämeenlinna, K-Supermarket Hätilä
13:30-14:00 Hämeenlinna, tori
14:45-15:15 Loppi, tori
15:45-16:15 Riihimäki, Tokmanni

Torstai 18.12.2025

09:00-09:30 Hyvinkää, tori
10:15-11:00 Ryttylä, K-market
11:15-12:00 Tervakoski, K-market
12:30-13:15 Launonen, K-market
13:45-14:30 Riihimäki, K-market Otso
15:00-16:00 Hyvinkää, Lidl, Kauppalankatu

Perjantai 19.12.2025

10:30-11:00 Hyvinkää, Hankkija
12:00-13:00 Hämeenlinna, Käikkälä K-Market
13:15-14:00 Hämeenlinna, Jukola Neste
14:15-15:00 Hämeenlinna, Citymarket Tiiriö
15:15-15:45 Hämeenlinna, Visamäki K-Market
16:30-16:45 Riihimäki, Puuilo

Lauantai 20.12.2025

10:30-10:45 Läyliäinen, K-Rauta
11:00-12:00 Loppi, tori
12:30-13:00 Renko, Sale
13:30-14:15 Hattula, K-Supermarket
14:30-15:00 Iittala, S-market
16:00-17:00 Riihimäki, Citymarket
17:30-17:45 Hyvinkää, Hankkija

NÄISTÄ MAKSOIMME

2300€

2400€

1300€

7300€

12500€

www.kultahopea.fi

MYYMÄLÄT (OSTO SEKÄ MYYNTI)

Espoo: Harakantie 2, 02650, ti-la 12-18

Helsinki: Annankatu 6, 00120, ma-pe 12-19, la 10-15

Helsinki: Askaistenpolku 2, 00300, ti-pe 9-17

Helsinki: Hollantilaisentie 9, 00330, ma-pe 10-18

Helsinki: Runeberginkatu 40, 00260 ma-la 10-17

Hyvinkää: Uudenmaankatu 29, 05800, ma-pe 9-17

Hämeenlinna: Viipurintie 32, 13210, ma-pe 10-18
(Avataan 08.12.2025)

Tampere: Aaltosenkatu 27, 33500, ma-pe 10-18

Turku: Yliopistonkatu 24, 20100, ti-la 10-17

Vantaa: Topaasikuja 2, 01700, ma-pe 9-17

Talvi lähenee ja koteja täytyy taas lämmittää. Erityisesti vanhoissa taloissa jopa kolmannes lämpöenergiasta saattaa vuotaa ulos ilmanvaihdon mukana.

Teksti: Ulla Sirén

Älä pelkää lämpövuotoa, pysäytä se

Syksyllä monia omakotitalon omistajia painavat edessä olevan talven lämmityshuolet. Energiahävikin torjumiseen on olemassa monenlaisia apukeinoja, joista pienetkin kannattaa hyödyntää. Edun voi lukea lämmityslaskusta.

Lämmitykseen kuluu talvikaute- na huomattava määrä energiaa, oli- pa lämmitystapa mikä tahansa. Vielä pahempaa on, jos tietää että kallista lämmitysenergiaa vuotaa koko ajan hukkaan.

Energiavuoto tarkoittaa eri asioi- ta sen mukaan, mitä kautta energiaa kulkeutuu ulos rakennuksesta. Sitä voi kadota ilmanvaihdon tai käyttö- veden mukana tai suoraan rakentei- den läpi ikkunoiden, julkisivun, ylä- pohjan ja jonkin verran myös alapoh- jan kautta.

Asiantuntija Teemu Kettunen Mo- tiva Oy:stä sanoo, että jos asunnon lämmönkulutus on korkea tai siel-

lä tuntuu jatkuvasti vetoa, kannattaa selvittää mahdollisuuksia pienentää lämpövuotoa.

– Lämpövuotoja voivat aiheuttaa esimerkiksi rakenteiden huono ilmanpitävyys, heikko eristystaso tai ilmanvaihdon lämmön talteenoton huono hyötysuhde tai sen puuttumi- nen kokonaan, hän selittää.

Kettusen mukaan vanhassa oma- kotitalossa jopa noin kolmannes energiasta voi poistua ilmanvaihdon mukana. Tiiveyden lisääminen vai- kuttaa lämmön tuntemukseen asun- nossa, vaikka huonelämpötilaa ei si- nänään nostettaisi. Pääinvastoin sitä voi jopa laskea.

– Asunnossa voi viihtyä matalam- massa lämpötilassa, koska vedontun- ne vähenee. Ilmanvaihdesta ei kui- tenkaan saa tinkiä, vaan sitä kannat- ta parantaa tarpeen mukaan korja- ustien yhteydessä, Kettunen muistut- ta.

Hänen mukaansa lämpövuotoja pienentämällä on mahdollista sääs- tää lämmityslaskussa jopa kymmeniä prosentteja lähtötilanteesta riippuen.

Tiivistyskuuri iän mukaan

Kun puhutaan omakotitaloista, pu- hutaan keskenään hyvin erityyppi- sistä rakennuksista, joiden ikähaita-

ri venyy vähintään 200 vuoden ver- ran. Siksi ei ole yhtä yksiselitteistä ohjeistusta, jota noudattamalla läm- pövuodoista päästään. Uudet ta- lot rakennetaan alun alkaen ener- giatehokkaiksi pelkästään sen vuok- si, että rakentamismääräysten vaa- timukset tiukentuvat jatkuvasti sekä ilmanpitävyyden, eristyksen että il- manvaihdon suhteen. Esimerkiksi lämmön talteenotto, joka aloitettiin jo 1980-luvulla, on 2000-luvun aika- na muuttunut normiksi, niin että ko- neellinen tulo- ja poistoilmanvaihto lämmön talteenotolla kuuluu pe- riaatteessa lähes jokaiseen uuteen asuinrakennukseen.

– Yleissääntö on, että mitä vanhempi rakennus, sitä enemmän lämpö- ja ilmapuotoja siinä on, Teemu Kettunen toteaa.

Vanhimpien hirsirakennusten eristämässä on alun perin keskittyty enimmäkseen ylä- ja alapohjaan, ei niinkään seiniin, lukuun ottamatta hirsien rakoihin tiivistykseksi tунgettua sammalta ja muita luonnonaineita. Näiden talojen seinien eristeet on yleensä lisätty myöhemmin.

Lautarakenteisissa taloissa, joissa seinissä on ollut purutäyte, on tyypillisesti ongelmana purun painuminen kasaan, jolloin seinien yläosissa voi olla suoranaisia aukkoja eristeissä. Vanhojen puutalojen eristystä parannetaan esimerkiksi lisäämällä selluvillaa, joka sopii yhteen vanhojen materiaalien kanssa.

Rakennuksen tietyt tyyppipiirteet voivat lisätä lämmön karkaamista – esimerkiksi 1970-luvulla olivat muo-
dissa suuret, melkein seinän kokoiset ikkunapinnat, jotka päästävät ymmärrettävästi enemmän lämpöä läpi kuin pienemmät. 1980-luvulla ikkunakoko jo pieneni, ja energiakriisin opetusena omakotitalojen lämpöenergian kulutukseen alettiin kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Veto kuljettaa epäpuhtauksia

”Hirrenraoista vetää kyllä tarpeeksi”, sanottiin ennen vanhaan, kun terveyssisarret neuvoivat kansaa tuuletamaan asuntojaan. Nykytiedon valossa rakenteiden läpi virtaava ilma ei ole ollenkaan terveellistä hengittää, vaan se voi itsessään sisältää haitallisia mikrobeja ja muita epäpuhtauksia. Alapohjan ja sen liitosten kautta sisäilmaan voi kulkeutua vaarallista radonia. Lisäksi rakenteiden vuotokohdat ovat alttiita kosteusvaurioille.

Teemu Kettusen mukaan tyypillisiä ilmapuotokohtia ovat rakenteiden liitoskohdat, kuten ylä- ja alapohjan sekä seinän ja lattian liitokset ja ikkunankarmien ympäristöt.

– Lisäeristettäessä huonokuntoinen eriste pitää poistaa ja korvata uudella. Samalla on hyvä tarkistaa eristeen alla olevan ilman- tai höyrynsulun kunto, Teemu Kettunen neuvo.

Hyväkuntoisen eristeen päälle voi lisätä uutta. Esimerkiksi yläpohjan lisäeristäminen on yleensä melko yksinkertaista vanhassa talossa, jossa on puru- tai muu eristekerros, jonka päälle voidaan tuoda lisää kerroksia. Tosin Kettusen mukaan paras tapa olisi lisätä uusi eriste lähimmäksi rakennuksen sisäilmaa ja vanha takaisin sen päälle.

Julkisivun lisäeristäminen hoituu yleensä helpoimmin rakennuksen ulkoeristämisen yhteydessä. Joskus se onnistuu myös rakennuksen sisäpinnalle sisäeristämällä remontoidessa. Perussääntö on, että eniten vesihöyryn läpäisyä vastustava höyrynsulku tulee rakenteen sisäpintaan, ja rakenne harvenee ulospäin.

Teemu Kettunen muistuttaa, että

julkisivun eristysremonteissa ja lisäeristeen valinnassa on ehdottoman tärkeää konsultoida alan ammattilaista. Jos rakenne ei ole kosteusteknisesti toimiva ja oikein suunniteltu, rakennukselle voi aiheutua suuria vahinkoja. Luvanvaraisessa korjausrakentamisessa on sitä paitsi noudatettava korjausrakentamisen energiamääräyksiä.

Energiavuotoja jäljittämässä

Kaikkein luotettavin ilmapuotojen jäljittäjä on alan ammattilainen. Vuotokohtia etsitään merkkisavun tai lämpökamerakuvauksen avulla, kun rakennus on ensin alipaineistettu. Erityisen tarkka menetelmä on merkkiainekoe, jossa käytetään merkkiainekaasua, jonka vuotamista seurataan erityisellä mittauslaitteistolla. Menetelmää hyödynnetään esimerkiksi kuntotutkimusten yhteydessä, ja sitä voi käyttää myös laadunvarmistuksessa energiaremontin jälkeen.

Kodin lämpövuotoja kannattaa tuki tarkkailla säännöllisesti, eikä kaikkiin tavallisiin toimiin tarvita ammattilaista.

– Kämmentelä kertoo jo sen, vuotavatko ikkunoiden ja ovien tiivisteet, Teemu Kettunen muistuttaa.

Tavalliset tiivisteet voi vaihtaa itskin. Vanhojen elastisuutensa kadottaneiden ja sitä mukaa tehoaan menettäneiden tiivisteiden tilalle kannattaa valita mahdollisimman laadukkaat uudet, sellaiset, joiden käyttöikä on pitkä. Itse tehtävissä tiivistyksissä on tärkeää tietää, mistä rakennuksen korvausilma tulee – mikäli se on suunniteltu kulkemaan tiivisteiden raoista, niitä ei saa tukkia tiivistystä uusittaessa. Kettusen mukaan tiivisteiden rakoja parempi reitti korvausilmalle olisivat seinä- tai karmiventtiilit, joissa on suodatimet.

Olenneista on kuitenkin tietää, miten oman talon korvausilman otto on suunniteltu, jotta tiivistämisessä ei tule virheitä. Jos talossa on koneellinen ilmanvaihto ja ilmanvaihdon neessa lämmön talteenotto, on tärkeää muistaa ottaa se käyttöön syksyllä, kun sää kylmenevät.

Valitse energiatehokkuutta

Vanhan omakotitalon energiatehokkuutta parannetaan tyypillisesti julkisivuremontin, ylä- tai alapohjan korjauksen tai ikkunoiden vaihdon yhteydessä. Teemu Kettunen huomauttaa, että ikkunoiden uusiminen ei ole tyypillisesti taloudellista pelkästään energiankulutuksen vähentämiseksi.

– Kuitenkin, jos vanhat heikon energiatehokkuuden ikkunat tarvitsevat suurempaa kunnostusta, kannattaa pohtia, olisiko viisasta vaihtaa ne uusiin. Uusien ikkunoiden valinnassa auttaa ikkunoiden energialuokitusta, jossa paras energialuokka on A++, hän selittää.

Ikkunoiden lämmönpitävyysvaa-

KLV OY

Kotkan Lämpö- ja Vesityö Oy

- Lvi-urakointi
- Lvi-remonttityöt
- Öljypoltin- sekä maakaasupoltinkorjaukset ja asennustyöt
- Keskuslämmitysjärjestelmäasennukset
- Viemärikuvaukset ja -tarkastukset
- Automaatiotyöt

Olemme avoinna arkisin klo 7-16 - tervetuloa!

Kotkan Lämpö- ja Vesityö Oy
Pulttikatu 1, 48770 Kotka | Puh. (05) 266 562
anna.sandstrom@klv.fi | www.klv.fi

timukset ovat parantuneet vuosien saatossa, joten vanhojen, käyttöikänsä päässä olevien ikkunoiden uusimisen todella pienentää lämmönkulutusta merkittävästi.

Sama koskee ilmanvaihdonkonetta – vanha kone kannattaa mielellään vaihtaa uuteen, jos käyttöikä joka tapauksessa lähenee loppuaan.

– Uudet ilmanvaihdonkoneet kuluttavat selvästi vähemmän sähköä kuin vanhat, ja niiden lämmöntalteenotto toimii paremmalla hyötysuhteella. Lisäksi uusissa koneissa on usein hiilidioksidi- ja kosteusanturit, jotka ohjaavat ilmanvaihtoa automaattisesti tarpeen mukaan, mikä vähentää energiahukkaa entisestään, Ket-

tunen kertoo.

Takavuosina puhuttiin paljon siitä, että talo ei saa olla liian tiivis, jotta siihen ei kerry kosteutta. Teemu Kettunen oikaisee, että liika tiiveys ei ole rakennuksissa ongelmana vaan huono ilmanvaihto.

– Kun puhutaan liiasta tiiveydestä, sekoitetaan keskenään ilmatiiviys ja ilman vaihtuminen, hän sanoo.

Hänen mukaansa terveessä talossa ilma vaihtuu hyvin ja hallitusti. Hyvän tiiveyden vastaparinä ovat kunnolliset korvausilmaventtiilit. Oikein ilmastoidussa talossa taas ei pitäisi olla pelkoa kosteudesta, vaan sen voi rauhassa suunnitella niin tiiviiksi kuin mahdollista. ■

Ikkunoiden ja ovien tiivistykseen kannattaa keskittyä, sillä niiden kautta karkaa paljon lämpöä. Oikein tiivistetyn ikkunan ääressä ei tunnu vetoa, joten siinä on viihtyisä olla.

Teksti: Elina Salmi

Uusi lattia raikastaa kodin ilmettä

Kun vanha lattia alkaa näyttää kulahtaneelta tai muuten vain haluaa vaihtaa kodin ilmettä, on aika ryhtyä lattiaremonttiin. Sitä ei kannata säikähtää: lattian uusiminen on useimmiten melko nopea toteuttaa ja näppärä selviää asennuksestaakin itse.

SANEERAUSPALVELU HAMINA OY
Rakentaminen ja remontointi on vain soiton tai sähköpostin päässä!

SANEERAUSPALVELU HAMINA

☎ 044 275 1345 / Jarmo | saneerauspalveluhamina@gmail.com

Kuten kaikessa muussakin remontoimisissa, on myös lattiaremontissa huolellinen suunnittelu ja realistinen budjetointi kaiken a ja o. Niiden avulla ja oikeilla valinnoilla voi säästyä pitkä penni. Tehdyssä suunnitelmassa tulee myös pysyä, sillä jokainen muutos, kuten vaikka vaihtaminen toiseen materiaaliin tai uusi yksityiskohta todennäköisesti lisää kustannuksia.

Budjetissa on otettava huomioon kaikki kustannukset. Mikä materiaali lattiaan tulee, tekeekö työn itse vai teettääkö ammattilaisella, pitääkö aluslattiaa tasoittaa tai vanha lattia purkaa. Myös yllättäville lisäkustan-

nuksille kannattaa jättää vähän joustovaraa.

Suunnittelussa on hyvä huomioida se, millaiseen tilaan uusi lattia tulee ja mitä siltä vaaditaan. Makuuhuoneeseen riittää vähän vähemmän kulutusta kestävä lattia, kun taas eteiseen ja keittiöön pitää valita kosteutta ja kulutusta kestävä materiaali. Myös lapset ja lemmikit vaikuttavat valintoihin, sillä ison koiran kynnet tekevät vaikkapa parketista aika pian selvää jälkeä.

Remontin etenemiseen vaikuttaa myös vanha lattia. Joissakin tapauksissa muovimaton voi jättää uuden lattian alle, mutta sen alle on kuitenkin

Lattiamateriaalit vaihtelevat paljon paitsi hinnaltaan, myös ominaisuuksiltaan.

hyvä kuitenkin kurkistaa. Varsinkin vanhemmissa taloissa muovimaton alla saattaakin piileksiä alkuperäinen, kaunis puulattia. Silloin kannattaa harkita, josko siitä saisi hionnalla ja lakkaamalla kodin uuden kaunistuksen.

Parketti, vinyylilankku, laminaatti vai jokin muu?

Markkinoilla on huima määrä eri vaihtoehtoja. Koska lattian varmasti haluaa pysyvän hyvässä kunnossa vuosia tai jopa vuosikymmeniä, kannattaa satsata laatuun. Vanha sanonta ”markalla saa markan tavaran” pitää valitettavasti yhä paikkansa.

Myös materiaalien hintoja kannattaa vertailla ja hyödyntää liikkeiden tarjouksia. Sama tuote saattaa olla toisessa paikassa neliöhinnaltaan selvästi edullisempi ja se näkyy kustannuksissa varsinkin silloin, jos lattiapinta-alaa on paljon.

Lattiamateriaalit vaihtelevat paljon paitsi hinnaltaan, myös ominaisuuksiltaan. Esimerkiksi parketti tai puulattia on kaunis ja ajaton valinta, mutta hinnaltaan usein selvästi kalliimpi kuin muut vaihtoehdot. Se myös vaatii enemmän huoltoa ja kestää huominkin vaikkapa koiran kynsiä.

Vinyylilankku, -matto tai -korkki on erinomainen vaihtoehto, kun haluaa helppohoitoisen ja vettäkin kestävänn lattian, joka ei naarmuunnu helposti. Vinyyli myös vaimentaa ääntä. Siksi se sopii esimerkiksi keittiöön tai eteiseen. Lisäksi se on helppo asentaa.

Toinen helposti asennettava materiaali on laminaatti. Niitä on edullisesti saatavilla ja kuosivalikoima on todella laaja. Se sopii parhaiten kiviin tiloihin, kuten olo- ja makuuhuoneisiin.

Keraaminen laatta sietää hyvin kosteutta ja iskuja ja sopii siksi erinomaisesti esimerkiksi keittiöön. On kuitenkin tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että laatta on varustettu hyvällä liukkaudenestolla, ettei satu kaatumisia silloinkaan, jos lattia syystä tai toisesta kastuu. Laattalattia on aina jalan alla viileä, joten jos se häiritsee, pitää alle asentaa lattialämmitys.

Uusin tulokas lattiamarkkinoilla on norjalainen korkeapainelattia. Se on lähes sataprosenttisesti puuta, mutta sen pinnassa on poikkeuksellisen vahva suojaerros, joka kestää

kovaa kulutusta ja hylkii vettä. Levyihin on asennettu ääntä vaimentava alusmateriaali, joten erillistä alusrakennetta ei tarvita. Lisäksi lukkopontit on tehty alumiinista tai komposiitista, joten lattian voi halutesaan purkaa ja koota uudelleen jopa viisi kertaa.

Asentaisinko lattian itse?

Projektin aluksi on tietysti tyhjennettävä huone ja irrotettava listat. Vanhan lattian voi jättää uuden alle, jos se on puhdas, kuiva, luja, tasainen ja jokseenkin suora. Virallisten asennusohjeiden mukaan vanhat tekstiilipohjaiset muovimatot on poistettava lautaparketin ja laminaattien alta. Kovat muovimatot sen sijaan voidaan jättää uuden lattian alle. Vanhojen muovimattolattioiden tasaisuus pitää tarkastaa ennen asennusta, ja alusta vaatii lähes aina jonkinlaista tasoittamista.

Laminaatin ja vinyylit voit asentaa suoraan lautaparketin päälle, mutta silloin pitää väliin asentaa ääntä vaimentava kerros. Puupohjainen lattiamateriaali vaatii höyrynsulkukalvolla varustettua alusmateriaalia silloin, kun se asennetaan betoni- ja kipsialustalle.

Lukkopontittiset lattiapäällysteet on periaatteessa helppo asentaa itse. Jos aiempaa kokemusta ei ole, voi varautua siihen, että homma vie aikaa. Silloin voi olla viisasta palkata ammattilainen. Jos kuitenkin päättää asentaa lattian itse, on huolehdittava siitä, että välineet ovat kunnossa eikä mitaamisessa hutiloida. Jokaiselle lattiatyypille on omat asennusohjeensa, ja parhaan lopputuloksen saat noudattamalla tarkkaan valmistajan ohjeita.

Laattalattian asentaminen vaatii jo vähän enemmän taitoja, joten kannattaa harkita sen jättämistä ammattilaisen tehtäväksi.

Puusta tehty lattiamateriaalit – kuten lautaparketti ja valtaosa laminaateista – elävät ilmankosteuden vaihteluiden mukaan. Siksi lattian jokaisella sivulla on oltava vähän liikkumisvaraa. Jotta rakenteesta tulee kestävä ja tukeva, pitää lisäksi ponttilautojen tai -levyjen päätysaumat limittää niin, että vierekkäisten rivien päätysaumojen etäisyys toisistaan on vähintään 30 senttimetriä.

Lähteet: remontti-info.fi, urakka-maailma.fi, k-rauta.fi. ■

PAIKALLINEN TÄYDEN PALVELUN BETONIALAN YRITYS
**BETONI-, PUMPPAUS JA
BETONILATTIATYÖT**
sekä tarvittaessa alan ammattitaitoiset työmiehet

Kuljetuspumppu 31m/6m³
Pystysaumapumppu
Pienkuormainvuokraus
Ruiskubetonointi
Tasoitepumppaus

0400 254 500
sami.rautainen@nr-urakointi.fi
nr-urakointi.fi

Remontti tulossa, ASBESTIA rakenteissa?
Asbestitutkimukset
NOPEASTI ja LUOTETTAVASTI!

www.labace.fi | p. 050 353 3085

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!
facebook.com/omakotilehti

Vanhemmat vintagehuonekalut ovat usein hienosti koristeltuja ja vähäisellä tuunauksella tai sellaisenaan käyttövalmiita. Huonona puolena voisi mainita yleensä kovemman hinnan ja sen, että umpipuisina ne ovat tavattoman painavia.

Teksti ja kuvat: Elina Salmi

Vanhassa vara parempi – sisusta pikkurahalla ja kierrätystavaroilla

Kodin ilmeen muuttamiseen ei aina tarvita korkeaa pinoa sileitä satasia. Kokenut kierrätyskeskusammattilainen sanoo, että kekseliäisyydellä ja jopa muutamalla kympillä pääsee jo pitkälle.

– Erityisesti nuoret haluavat sisustaa kotinsa persoonallisesti, vaikka toki meiltä tavaraa hakevat ihan kaikenikäiset ihmiset. Monet ikään katsomatta tekevät aatteellisia valintoja myös sisustushankinnoissaan ja suosivat kiertotaloutta, toteaa toiminnanjohtaja **Mauri Hakala** Pirkanmaan Työtoiminta ja Kierrätys ry:stä.

Se on voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tärkeimpiä tavoitteita on pitkäaikaistyöttömien työllistäminen ja kiertotalouden edistäminen. Yh-

distys tekee laajaa yhteistyötä Tampereen kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa. Työssä auttavat kaksi kierrätyskeskusta Tampereella. Vastaavanlaisia on useimmissa kaupungeissa eri puolilla maata. Ne pyörittävät toimintaansa osittain tai kokonaan myynnistä koostuvilla varoilla.

Niissä sortimentti on paikkakunnasta riippumatta hyvin samankaltainen. Tarjolla on huonekaluja eri vuosikymmeniltä, kodintekstiilejä, valaisimia, astioita sekä suuria ja

pieniä sisustusesineitä. Usein hyllyjä täyttävät myös vaatteet ja kengät.

Hakalan mukaan tämän hetken kuuminta hottia ja erityisesti nuorison suosikkeja ovat 60-lukulaiset, vähän karun oloiset putkirunkoiset kalusteet – erityisesti kirjahyllyt ja tv-pöydät.

– Kun sellaisia tulee myyntiin, niin ne menevät ihan saman tien. Myös kodintekstiilit, kuten pussilakanat, lakanat, tynnyliinat, pyyhkeet ja verhot ovat kuosista riippumatta halut-

tua tavaraa.

Keittiön tarvekalutkin löytyvät suurella todennäköisyydellä kierrätystä suosivista kauppapaikoista. Kippoja, kuppeja ja kattiloita saa pikkurahalla ja joskus voi tehdä jopa designlöytöjä.

Ennen tehtiin kestävämpää tavaraa

Kierrätys on tällä hetkellä trendikästä, mutta tietysti myös järkevää. Jos

jokin tavara tai tekstiili on aikanaan tehty niin hyvin, että se on edelleen käyttökuntoinen, niin se erittäin todennäköisesti säilyy sellaisena vielä vuosia tai jopa vuosikymmeniä.

Lisäksi jonkun jo kertaalleen rakastama kapine on yleensä aika edullinen. Poikkeuksena voisi mainita vanhemmat vintage-huonekalut, kuten senkit, lipastot, kirjoituspöydät ja liinavaatekaapit.

– Ne ovat usein hintavia, mutta myös haluttuja pääsääntöisesti vanhemmassa ostajakunnassa. Suurin osa niistä on myös isokokoisia eivätkä ne siten edes mahdu opiskelijayksiöön tai muuten pieneen kotiin, vaikka muuten olisivatkin silmää miellyttäviä, kertoo Hakala.

Kierrätyskeskusten lisäksi itselle mieluista kierrätystavaraa voi etsiä ja löytää kirpputoreilta, nettikirppiksiltä ja Facebookin roskalava-ryhmistä. Myös tori.fi:n annetaan-osastolla on välillä suoranaisia löytöjä. Paikkakunnasta riippuen siellä on jopa jonkinlaista ylitarjontaa esimerkiksi keinutuoleista ja puhelinpöydistä.

Netistä löytyy lisäksi erityisesti huonekalujen second hand -kauppoja ja isoilla huonekalumerkeilläkin on omat osastonsa kierrätyshuonekaluille.

Tuunaa kierrätyslöytö mieleiseksi

Toisinaan kierrätyslöytö saattaa tarvita vähän hellää huolenpitoa ennen käyttöönottoa. Huonekalun voi maalata tai nähdä ihan uudessa käyttötarkoituksessa. Esimerkiksi keittiön tuoli voi aloittaa uuden elämän yöpöytänä, sänky olla paitsi nukkumapaikka, myös sohva ja vanha ovi toimia upeasti sängyn päätyinä.

Kierrätyskeskuksista ja kirppareilta löytyy usein myös maljakoita ja tauluja. Maljakoihin voi koota asetelemia vaikka puun oksista tai kuivakukista. Pikkuista lasimaljakkoa voi käyttää tuikkukippona tai kosmetiikan säilytyspaikkana kylppärissä.

Taulua ja erityisesti sen kehyksiä voi käyttää moneen muuhunkin tarkoitukseen kuin sellaisenaan koristamaan seinää. Jos taulun aihe ei miellytä, voi itse maalauksen korvata esimerkiksi levyllä, jonka maalaa liitutaulumaalilla ja kirjoittaa siihen vaihtuvan mietelauseen. Rakkaista valokuvista tai muista muistoja herättävistä asioista – festarilipuista, hääkutsuista ja muista sellaisista – voi koota kollaasin näyttäviin taulukehyksiin.

Tavaroiden säilyttäminen on usein ongelma ja siihenkin voi löytää ratkaisun kierrätyksen aina inspiroivasta maailmasta. Vanhan ajan pyyhelyllä tai hattuteline toimii tuunnattuna minä tahansa hyllynä ja koukkuihin voi ripustaa viherkasveja. Vanhasta arkusta saa oivallisen sohvapöydän, joka kätkee sisäänsä hyvinkin paljon tavaraa ja erilaisiin sängyn alle tai kirjahyllyn mahtuviin laatikoihin sujahtaa kätevästi vaikka liinavaatteita, jolloin kodin kaappitila jää muuhun käyttöön.

Yleensä tavara osataan hinnoitella kierrätyskeskuksissa ja kirppareilla oikein, mutta hutejakin tulee. Silloin hyötyy ostaja.

– Kyllä meilläkin on yksi mieleenpainunut hinnoitteluhaaveri sattunut. Yhtä työntekijää oli jäänyt kaivelemaan myyntiin tullut valaisin, jonka hinnaksi oli laitettu 25 euroa. Hän intoutui kotonaan tutkimaan asiaa uudelleen, soitti työvuoronsa jälkeen ja kyseli, onko kyseinen lamppu jo mahdollisesti myyty. Sielähän se jo kulki parkkipaikalla ostajan kädessä autoa kohti. Valaisimen todellinen jälleenmyyntiarvo olisi ollut liki 2 000 euroa, muistelee Hakala.

Sen jälkeen on kuulemma hinnoitteluvaiheessa käytetty entistä useammin Googlen käännteistä kuvahakua, jos jokin esine on jäänyt vähänkään mietityttämään.

Älä kanna kotiin ylimääräisiä vieraita

Kodin kutsumattomista vieraista, kuten luteista, saa tämän tästä lukea kauhujuttuja. Kun hankkii huonekaluja kierrätykseen erikoistuneilta kauppapaikoilta, voi olla melko turvallisin mielin siitä, että kotiin tulee vain sohva tai sänky eikä mitään ylimääräistä, omin jaloin liikkuva.

– Ainakin meillä kaikki sisään tulevat sohvut ja sängyt tarkastetaan luteiden varalta jo noutopaikassa ja vielä uudelleen varastossa erillään muista, jo paikalla olevista huonekaluista. Meillä käy myös säännöllisesti tuholaistorjunnan ammattilainen pitämässä henkilökunnalle kertauskursseja siitä, miten mahdolliset tuholaiset voi tunnistaa. Tarkkuus kannattaa ja olemmekin välttyneet siltä, että olisimme joutuneet asian kanssa painimaan, huokaa Hakala helpottuneena.

Itsekin voi tutustua aiheeseen nettissä. Kuvia niistä merkeistä, joista saattaa tunnistaa ludeongelman, löytyy helposti. Jos sitten löytää mieleisensä huonekalun vaikka jostain latokirppiksestä, voi sen itse tarkastaa ja päätellä, onko kapine turvalista ostaa.

Kodintekstiilit ja vaatteet useimmat meistä pesevät joka tapauksessa riittävän kuumalla pesuohjelmalla ennen omaan käyttöön ottoa ja niin toki kannattaakin tehdä. Tosin kaikkein todennäköisimmin luteritkat matkavat uuteen kotiin ulkomailta matkalaukun kyydissä, sillä muun Euroopan majoituspaikoissa niitä on valitettavasti enemmän kuin meillä.

Haastateltava on toiminut lähes viisitoista vuotta Pirkanmaan Työtoiminta ja Kierrätys ry:n toiminnanjohtajana. Yhdistys on kolmannen sektorin toimija, jonka pääasiallisia toimintatapoja ovat pitkäaikaistyöttömien työllistäminen ja kiertotalouden edistäminen. Yhdistys pyörittää kahta kierrätyskeskusta Tampereella ja työllistää tällä hetkellä noin 60 henkilöä. ■

Noudamme autonromut sekä muut metalliromut (min. 500 kg)

0400 322 922

Kymenlaakso

ROMU REKKA.FI

Kysy myös talon, ladon, navetan tai muun ulkorakennuksen tms purkutarjoista: romurekka@gmail.com

Suomen Perinneikkunat

perinneikkunat.fi

PERINNEIKKUNAT SEKÄ PERINTEISET PUUVET

Mittatilaustyönä, ammattitaidolla.

PUUSEPÄNLIKE PUUKAS

puh. 0500 955 103 | info@puukas.fi

Omakoti

omakotilehdet.fi

Kodintekstiilit ovat kuulemma hyvin haluttua tavaraa. Ja miksikäs ei, ennen kaikki tehtiin paremmin ja kestävämmän käyttöä hyvinkin pitkään. Lakanoista, verhoista tai vaikka pöytäliinasta näppärä voi ommella myös jotakin aivan muuta. Esimerkiksi pyöreästä pöytäliinasta saa hulmuavan kesähameen, kun leikkaa keskelle aukon, jonka huolittelee ja lisää vetoketjun.

Teksti: Ulla Sirén

Takkatulta tiiviisti pakattuna

Elävä tuli on tunnelman tuoja kylminä ja pimeinä iltoina. Suomalaiset rakastavat tulisijoja niiden kodikkuuden vuoksi, mutta ne ovat olleet ikiaikoja myös kansan hengissä säilymisen edellytys.

Viime aikojen asumistrendi näkyy myösködin tulisijojen suunnittelussa. Asunnot ovat pienentyneet ja tilan hyötykäyttöön kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Hukkane-liöitä ei haluta rakentaa – niin ollen ei myöskään järkälemäisiä uuneja, jollaiset olivat muodikkaita vielä pari vuosikymmentä sitten.

Takka-asiantuntija **Ville Seppälä** kertoo, että nykyään halutaan ensisijassa pienikokoisia takkoja, jotka ovat varaavia tai osittain varaavia. Hormit ovat hänen mukaansa pääsääntöisesti takan päälle asennettavia teräshormoja, jotka vievät vähemmän tilaa kuin perinteiset

tiili- ja harkkohormit. Takkojen pinnoissa suositaan sileitä, helposti puhtaana pidettäviä materiaaleja, kuten laatta tai maalattu teräs. Niistä syntyy keveämpi vaikutelma kuin tiili- tai vuolukiviuunien rosoisista pinnoista, joten ne sopivat erityisen hyvin pienten tilojen sisustukseen.

Koon pienenemisestä huolimatta varaavia takkoja halutaan selvästi enemmän kuin pelkkiä tunnelmatakkoja. Useimmat haluavat saada tulisijastaan tarvittaessa asunnon varalämmönlähteen, vaikka sitä tavallisessa arjessa käytettäisiin vain tunnelman vuoksi.

Takka keskellä lattiaa

Kun asuntojen neliömäärä pienenee, tilan tuntua luodaan isoilla ikkunoilla ja esimerkiksi lasipinnoilla. Varsinainen seinäpinta, uunien ja takkojen perinteinen sijoituspaikka, vähennee silloin samassa suhteessa, mutta nykyaikaiset takat eivät tarvitsekaan seinää selustakseen.

Ville Seppälä kertoo, että ne sijoitetaan usein osittain ikkunan eteen tai ikkunan läheisyyteen.

– Tällöin tärkeää on, että takka on joka suunnasta viimeistelty ja suunniteltu niin että se voidaan laittaa lähelle lasipintoja, hän sanoo.

Ennen uunien taakse piti muurata paloseinä eli palomuuuri, joka levitti lämpöä laajemmalle kuin itse uunin kohtaan, mutta samalla esti talon muita rakenteita kuumenemasta. Talon rakenne voitiin suunnitella myös niin, että itse uunin yksi kylki oli osa viereisen huoneen seinää, jolloin saman uunin lämmityksellä saatiin lämpöä kahteen erilliseen tilaan.

Paloseinien rakentaminen on Seppälän mukaan vähentynyt, ja uunit sijoitetaan nykyään irralleen seinästä, jolloin takan takaa tuleva lämpö jää huonetilaan. Takkaa katsellaan joka puolelta, jolloin sen merkitys sisustuselementtinä ja yhteensopivuus

huoneen muun kalustuksen ja väri-tyksen kanssa korostuu.

– Viimeisin trendi näyttää olevan, että takkoihin halutaan värejä, lämpimiä sävyjä tai sitten mustaa, Seppälä sanoo.

Vielä vähän aikaa sitten suosittiin erityisesti valkoisia takkoja, mutta koska nykyaikaisia sileitä pintamateriaaleja voi itse maalata haluamaansa sävyyn, valkoisuudesta on helppo päästä eroon, jos se ei miellytä.

Perinneuuni tyylin mukaan

Rakentamisen uusista trendeistä huolimatta Suomi on edelleen täynnä vanhoja omakotitaloja, joissa lämmitys on suunniteltu vanhan ajan tapaan. Siksi perinteiset palomuurit, kaakeli- ja pönttöuunit, leivinuunit, isot avotakat ja kaikki muu, mitä minäkin aikakautena on keksitty suunnitella, elävät edelleen täyttä elämää. Niihin tarvitaan uusia osia tai niiden tilalle uusia samanlaisia. Vanhan tyylin mukaisia perinneuuneja kaivataan myös siksi, että vanhojen talojen henki halutaan säilyttää sisustuksessa.

– Perinteisten pönttöuunien suosio on hieman laskenut muutaman vuoden takaisesta, mutta edelleen varsinkin vanhaan asuntoon asennettavien takkojen halutaan olevan vanhan tyyliä ja talon rakennusaikakauteen soveltuvia, Ville Seppälä kertoo.

Perinteikäs pönttöuuni, tuttu pyöreä peltikuorinen lämmitin, on saanut myös uusia piirteitä, mikä kertoo yksinkertaisen mutta nostalgiseksi koetun uunin suosiosta. Seppälä kertoo, että varsinkin uudemmissa rakennuksissa moderneihin pönttöuuneihin halutaan mielellään lasiset ja perinteisiä jonkin verran suuremmat luukut, jolloin yhdessä uunissa yhdistyvät kahden eri aikakauden tunnelmat.

Terassi tulisijalla

Tulisijan paikka voi olla myös muualla kuin sisähuoneissa. Lasitettujen terassien suosio on kasvattanut myös terassitakkojen suosiota: niiden avulla viileään tilaan saa sekä lämpöä että tunnelmaa tarvitsematta ajatella, että kallis sähkö virtaa lasien raoista ulos, ja terassin vuotui- nen käyttöaika pitenee.

Ville Seppälä selittää, että varsinaisesti takat vaativat aina sääsuojan päälle, tai takat on sijoitettava katettuun tilaan. Kiviaineiset takat kestävät kyllä myös sateessa, mikäli niissä on säänkestävä pinnoite ilman teräsosia, kuten avotakoissa. Tulisijan päälle suositellaan kuitenkin aina kattoa.

Seppälä mukaan yleisin takka ulkokäytössä on kevyt kiertoilmata- ka, joka sijoitetaan lasitetun terassin sisälle. Kevyt takka voidaan asentaa joko suoraan puulattian päälle tai takan alle voidaan asentaa teräslevy suojaksi. Suojaetäisyyttä määräväkset vaihtelevat takkamalleittain.

– Katto ja lasitus tilan ympärillä

parantavat säänkestävyyttä, ja näin myös teräksiset takat kestävät ulkokäytössä, hän sanoo.

Hän muistuttaa kuitenkin, että mikään takka ei ole varsinaisesti suunniteltu pelkästään ulkokäyttöön, ja kostea sää saattaa vaurioittaa pintaa. Takka vaatii hieman enemmän huoltamista ulkokäytössä kuin sisällä.

Takan voi tehdä jälkikäteen

Viime vuosien puhe energiaomavaraisuudesta ja kiristynyt maailman- tilanne ovat pakottaneet miettimään vaihtoehtoisia lämmitystapoja. Käytännössä kaikki kodin lämmitysjärjestelmät ovat tavalla tai toisella riippuvaisia sähköstä, paitsi uunit. Toimiva tulisija ja kasa polttopuita voivat olla pahimpaan kriisiaikaan suoranainen henkivakuutus – ja nykyinen takkatrendi näyttää, että kansa on oppinut läksyn.

Ville Seppälä kertoo, että annetun suosituksen mukaisesti lähes kaikkiin uusiin omakotitaloihin tehdään ainakin varaus puulämmitteiselle uunille tai takalle, vaikka sitä ei heti rakennettaisi.

– Viime vuosina rakennusmateriaalien hinnat ovat nousseet rajusti, joten kustannusten kasvun takia takat jäävät välillä asentamatta. Mutta sen voi tehdä myös jälkikäteen, kun takalle on vain varattu paikka, jonne sen pystyy helposti jälkeensä asentamaan, hän selittää.

Tärkeintä on huomioida, että takan ja hormin asennus vaatii aina luvan kunnan rakennusvalvonnasta. Seppälä huomauttaa, että toimenpide- lupa on melko helppo hakea, ja se vaatii vain muutamia rakennepiirustuksia. Sen lisäksi pitää ottaa huomioon takan sijoituspaikan lattian kantavuus. Mikäli perustus takan alle ei riitä takan painolle, on pohjaa vahvistettava tai valittava kevyempi tulisija.

Hormi sijoitetaan tavallisesti takan päälle, ja hormille on myös oltava riittävä tila kattorakenteissa. Eristetyn teräshormin ympärillä pitää olla lisäksi valmistajan ohjeiden mukaan suojaetäisyys palavaan materiaaliin.

Asunnossa ennestään olleen vanhan takan tilalle voi rakentaa uuden, mikäli vanha on huonokuntoinen tai tehoton tai ei muuten miellytä. Ennen uuden uunin hankkimista pitää ehdottomasti selvittää oman kotikunnan rakennusvalvonnasta, saako uuden uunin liittää suoraan vanhaan hormiin, vai pitääkö myös hormiin tehdä muutoksia. Rakennus- määräykset vaihtelevat kuntakohtaisesti.

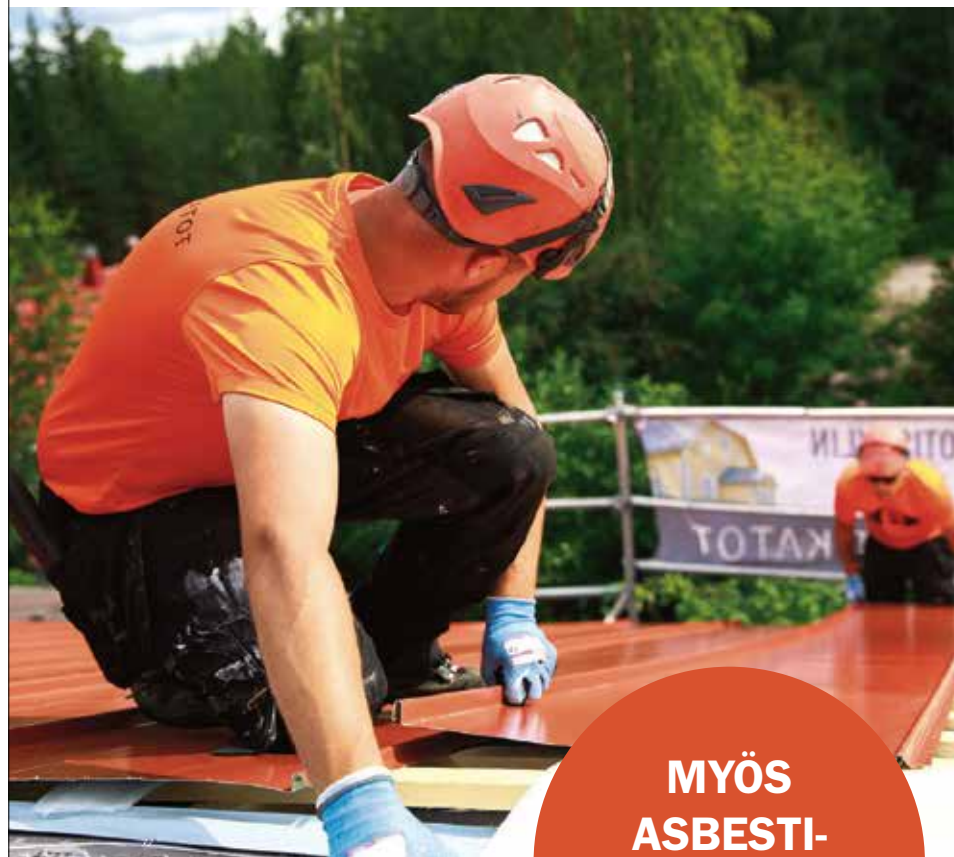
– Helpoin tapa on pyytää tulisija- asiantuntija paikalle ennen takan ja hormin asennustöitä. Tulisijojen valmistajat ja jälleenmyyjät tarjoavat kokonaispaketteja, jotka sisältävät kaikki tarvittavat materiaalit ja asennukset. Lisäksi asiakkaita autetaan lupahakemuksissa, Ville Seppälä muistuttaa.

*Asiantuntija: tuotekehityspäällik-
kö Ville Seppälä Linnatuli Oy:stä. ■*

Kattoremontteja yli 20 vuotta Tuhansia tyytyväisiä asiakkaita

ONKO KATTOREMONTTI AJANKOHTAINEN?

PYYDÄ TARJOUS!

MYÖS
ASBESTI-
PURKUTYÖT
MEILTÄ!

OTA YHTEYTTÄ:

Puh. 020 7413 950

www.eliittikatot.fi

 ELIITTIKATOT

Kotisi ylin ystävä

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Hyvin mietitty valaistus tuo toiminnallisuutta ja tunnelmaa

Toimiva valaistus helpottaa kodin siivousta ja kaikkea muuta toimintaa, mutta myös tuo tunnelmaa ja viihtyisyyttä. Kodin valaistuksessa tarvitaankin niin yleisvaloa, tunnelmavaloa kuin pientiloja luovia jalka- ja pöytävalaisimiakin. Valolla voidaan myös korostaa kodin visuaalisia yksityiskohtia.

Loppuvuoden hämärtyvissä illoissa sen viimeistään huomaa: valo vaikuttaa ihmisen hyvinvointiin enemmän kuin voisi äkkiseltään edes arvata.

Suomalaiskotien valaistuksessa on kuitenkin tyypillisesti puutteita, varsinkin vanhemmissa rakennuksissa. Valaistus- ja sisustussuunnittelija, SI **Erja Taipale** toteaa suurimman ongelman olevan se, että valoa on yksinkertaisesti liian vähän.

– Valopisteitä on liian vähän suhteessa siihen, mitä tarvitsisi olla. Keit-

tiössä saattaa olla pahimmassa tapauksessa yksi hehkulamppu, tai loisteputki toiseksi pahimmassa, ja yksi kattovalo.

Kyseessä on kuitenkin ruuanvalmistus- ja ruokailutila, joten tuollainen valomäärä on riittämätön. Valon määrän pitää olla tehtävän työn tarkkuuden mukainen, ettei kokkaa ja joudu hermostumaan siihen, ettei näe mitä on tekemässä.

Toinen Taipaleen mukaan tyypillinen virhe kodin valaistuksessa on

hankkia yksittäinen, tarpeisiin nähden liian tehokas valonlähde.

– Sekin on ongelmallista. Jos on valotykki, joka on olohuoneessa hyvä siivoamiseen, se ei ole kuitenkaan hyvä siihen TV:n katseluun.

Yhdellä valonlähteellä ei voida yleensä täyttää kaikkia tilan valaistustarpeita, vaikka se olisi himmennettäväkin. Taipale suosittelee silti hankkimaan himmennettäviä valaisimia aina kun se on vain mahdollista, ja likipitään joka tilaan.

– Ihmisten pitäisi myös uskaltaa jättää varjoja, koska varjot tekevät valosta mielenkiintoisen. Jos tilassa miinkään ei tule varjoa, tila on kuten sairaala. Ja kaikki tietävät, miltä saalavalistus tuntuu.

Valoremontti alkuun tarpeiden kartoituksella

Taipale neuvoo aloittamaan omakotitalon valaistuksen uudistamisen kartoittamalla ensin kodin sähköpis-

teet ja mihin valaistusta olisi ylipää-tään mahdollista lisätä. Sen jälkeen olisi hyvä miettiä, mitä kodin kussa-kin tilassa tehdään ja kuinka paljon niihin sen johdosta tarvitaan valoa.

– Jos tila on käytävä tai aula, jossa vain kävellään, sinne riittää vähem-män valoa kuin esimerkiksi eteiseen, jossa pitäisi tietää, onko musta vai si-ninen sormikas kädessä kun lähden tästä ulos.

Hän muistuttaa, että vaikka jotkin kevyemmät, alle 48 voltin järjestel-mät on mahdollista asentaa omin päin, yleensä tehtävään tarvitaan pä-tevä sähköasentaja. Jos valaistukseen halutaan lisäksi jonkinlaista älykästä ohjausta, sitä varten tarvitaan yleen-sä myös jonkinlainen sisäverkko tai wifi-yhteys.

– Remontti- ja saneerauskohteissa on aina todella tapauskohtaista, mit-en paljon valaistusta pystytään pa-rantamaan tai muokkaamaan. Yleen-sä aina pystytään parantamaan, mut-ta mihin tasoon asti?

Omakotiasuja on saattanut myös vieraila uudenkarheassa älytalossa, jossa on pitkälle viety valaistusjär-jestelmä ja jonka verhojakin voidaan ohjata sähköisesti, ja kaippaa kotiinsa vastaavaa.

Tuollaiset ratkaisut eivät kuiten-kaan Taipaleen mukaan ole yleensä realistisia vanhoissa omakotitaloissa, sillä ne edellyttäisivät mittavaa uu-delleenkaapelointia.

– Jos halutaan väyläohjausta valais-tukselle, pitäisi saada joka ikinen va-laisimelle menevä sähköjohto vaih-dettua ja samalla sähkökeskukseen tulee mittavia muutoksia, hän muis-tuttaa.

Tarpeet valon osalta vaihtelevat huoneittain

Kodin valaistusta kannattaa miettiä ensisijaisesti tilan toimintojen poh-jalta; mitä tarkempaa työtä tilassa tehdään, sitä enemmän siihen kai-vataan valoa. Kun omakotiasuja re-montoikin esimerkiksi kotinsa keit-tiötä, tavallisesti myös sen valaistuk-seen kaivataan Taipaleen mukaan parannusta.

– Yleensä välitilassa lieden yläpuo-llella on vain yksi hehkulamppukan-tainen valaisin. Se vain on riittämä-tön määrä valoa.

Led-valonauha yläkaappien poh-jassa on teknisesti suhteellisen help-po toteuttaa ja hyvä tapa valaista työ-tasot. Ne voidaan varustaa myös va-lotehon ja valon värilämpötilan sää-dettävyydellä.

Makuuhuoneisiin valoa tarvitaan puolestaan huomattavasti vähem-män. Koska ne ovat pääasiassa nuk-kumista varten, jo epäsuora valaistus on usein riittävä.

– Yleisesti valoa pitäisi olla sen ver-ran paljon, että näkee siivota ja vaih-taa lakanat ja sen sellaista, Taipale li-sää.

Epäsuoraa valoa on hänen mu-kaansa suhteellisen helppo lisätä vanhassakin talossa esimerkiksi ver-holistan taakse. Valontarve on kui-tenkin jo aivan toinen, jos makuu-huoneeseen on sijoitettu muita toi-

mintoja, kuten työpöytä tai vaate-kaappeja.

Kylpyhuoneen ja eteisen valaistus kuntoon

Kylpyhuoneisiin pätevät samat yleis-ohjeet riittävän yleisvalon ja him-mennettävyyden osalta. Koska kyl-pyhuonetta käytetään myös iltai-sin, tuolloin ei ole mielekästä herät-tää itseään kirkkaalla valolla, Taipale muistuttaa. Usein tilaa käytetään kui-tenkin myös laittautumiseen, mikä edellyttää valaistukselta jo enem-män.

– Oikeasti paras valo meikkaami-seen tulee meikkaajan sivuilta ja edestäpäin, mutta tilan pitää olla va-laistu myös takaa. Muuten kirkas pei-livalo häikäisee.

Hyvä kompromissi olisi hänen mu-kaansa se, että valoa tulisi edestä yl-häältä ja että tila olisi valaistu myös meikkaajan takana. Kohdevalo ei sai-si olla aivan kasvojen kohdalla, sillä muuten se luo suuret varjot kulma-karvojen ja leuan alle.

Myös eteisen valaistuksessa on omat erityistarpeensa. Taipale koros-taa, että eteisessä valaistuksen mää-rän pitäisi mukautua ulkona vallitse-vaan valoon. Esimerkiksi ulkona ole-vaa jäätä on vaikea huomata, jos etei-sen valaistus on suhteessa liian kirkas ulkoilmaan verrattuna.

– Jos on ihan sysipimeää kun me-nee ulos, saattaa käydä niin, että liu-kastuu jo kynnyksellä.

Valaisimen ja valonlähteen valinta vaikuttaa

Huoneen valaistukseen voidaan vai-kuttaa suuresti pelkästään jo valaisi-men ja valonlähteen valinnalla. Mi-käli esimerkiksi keittiössä on vain ruokapöydän kohdalla yksi kattova-laisin, joka rajaa valoa vahvasti alas-päin, muu keittiö jää varjoon.

– Jos huoneessa on vain yksi valon-lähde, on fakta, että siinä tarvitaan yleisvaloa, Taipale toteaa.

Valonlähteen tai valaisimen ensi-sijaisen valintaperusteen pitäisikin hänen mukaansa olla se, millaista va-loa se tuottaa – eikä vain sen ulkonä-kö. Tavallisesti asia menee kuitenkin juuri toisinpäin, hän harmittelee.

– Ihmiset eivät yleensä ymmärrä, jos valaisin tuottaa vaikka voimak-kaasti varjoja.

Esimerkkinä Taipale mainitsee ko-rityyppiset valaisimet: ne luovat ti-laan ruudullista varjoa muilta osin paitsi varjostimen ala-aukon koh-dalta, jolloin tilasta voi tulla levoton. Hän painottaa, että myöskään valon-lähdettä ei tulisi valita sattumanva-raisesti vain sen perusteella, että sen kanta sattuu olemaan sopiva. Olen-naista olisi huomioida valon laatu ja onko se himmennettävä, mikäli him-mennystä tarvitaan.

– Ja valon määreiden ymmärtämi-nen auttaa, kun ollaan siellä kaupan hyllyn äärellä. Jos kaikkiin valaisimiin valitsisi edes saman valonvärin (K), se olisi jo hyvä lähtökohta.

Lähtökohtaisesti hyvä värilämpöti-la kodin valaistukseen on 3 000 Kelvi-

Pihavalaistuksella parempaa turvallisuutta

Omakotiasuja viettää suurimman osan vuodesta enemmän sisällä kuin ulkona. Sisätilojen valaistuksella on siis tuntuva vaikutus ihmisen hyvinvointiin. Taipale kehottaa kuitenkin kiinnittämään huomiota myös omakotitalon ulkotilojen va-laisemiseen.

– Se luo turvallisuutta, kun pihalla näkee kulkea, ja turvalli-suuden tunnetta kun ikkunasta nähdään vähän pidemmälle sitä pimeää maisemaa.

Hän nostaa esille ulkovalaistuksen merkityksen myös ilki-vallan torjumisessa: kun piha on kunnolla valaistu, tihutyöläi-set hakeutuvat ennemmin muihin kohteisiin. Omakotiasuja voikin vaikuttaa pihan turvallisuuteen ja omaan turvallisuus-dentunteeseensa jo pienillä asioilla.

– Pihalle voi hankkia vaikka liiketunnistimen, joka sytyttää valot, kun joku liikkuu siellä.

Liiketunnistimen kääntöpuolena on toki se, että se voi ak-tivoitua jo pihalla loikkivasta oravasta, mutta tunnistimen voi yrittää suunnata ihmisten käyttämille kulkureiteille tai säätää vähemmän herkäksi.

niä. Myös hyvä värintoistokyky (CRI) ja varsinkin kohdevalojen osalta va-lon avautumiskulma ovat Taipaleen mukaan tärkeitä valintaperusteita.

– Siinä on aika iso ero, miten se va-laisee tilan.

Uusilla ratkaisuilla toimivampaa kodin valaistusta

Erilaiset älykkäät valaistuksenohja-ukset eri mittaluokissa ovat nouse-vaa kehitystä kotien valaistuksessa. Usein niitä voidaan ohjata jonkinlai-sella älylaitteella, tavallisimmin äly-puhelimella, mutta perinteisiä sei-näkatkaisijoita ei Taipaleen mukaan voida silti jättää pois.

Monet älytalot saadaan reagoi-maan jo siihen, kun asukas lähestyy kotiaan ja esimerkiksi tämän puhe-lin liittyy kotiverkkoon, jolloin halu-tut valot syttyvät automaattisesti. Se, mitkä valot syttyvät, voidaan määri-tellä myös vuorokaudenajan tai vuo-denajan mukaisesti.

– Onko se sitten lopulta näppärää, on eri asia, Taipale huomauttaa.

Tuollainen ratkaisu vaatii hänen mukaansa paljon resursseja suhtees-sa hyötyihin. Erilaiset tilannevalais-tukset voivat kuitenkin olla hyödylli-siä arjessa ja lisätä kodin viihtyisyyt-tä, kun kaikki valaisimet voidaan kyt-keä päälle tai pois päältä yhdellä pai-nikkeella – tai valita esimerkiksi mu-kava tunnelmavalaistus. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Joulunviettoa eri puolilla Suomea

Joulua viettää kukin tavallaan – tai on viettämättä. Joulumarkkinat, -koristeet ja -laulut ovat kuitenkin yhteistä perinnettä, joka tuo iloa ja tunnelmaa loppuvuoden pimeyteen.

Milloin on vielä liian aikaista miettiä joulua?

Parhaimmillaan – tai pahimmillaan – joulukoristeet ja -makeiset ilmestyvät kauppojen hyllyille jo varhain syksyllä. Joillekin ne ovat inhoitus, toisille taas kauan odotettu lähtölaukaus loppuvuoden tunnelmointiin.

Joulun lähestyminen tuo mukanaan kuitenkin myös rutkasti tunnelmaa, joka vain kasvaa viikko viikolta iltojen pimetessä. Kausivalot, koristeet, musiikki ja erilaiset tapahtumat keventävät tunnelmaa ja tuovat piristystä arkeen, olipa joulusta itsestään sitten mitä mieltä tahansa.

Monella paikkakunnalla on omia

paikallisia jouluperinteitään, joita on vaalittu vuosia tai jopa vuosikymmeniä. Etenkin ruotsinkielisillä seuduilla Lucian kruunaus ja kulkue on ollut tärkeä perinne jo 1950-luvulta lähtien.

Lisäksi monet kaupungit ja paikkakunnat eri puolilla Suomea järjestävät joulutoreja ja tapahtumia, jotka ovat tärkeä osa joulunodotusta niin paikallisille kuin matkalaisillekin. Esimerkiksi Savonlinnassa oopperajuhlistaan tunnettu Olavinlinna muuttuu yhden viikonlopun ajaksi ainutlaatuisiksi miljööksi joulumyyjäisille. Kauniisti valaistu keskiaikainen linna on tuolloin täynnä juhlauden tunnelmaa. Joulumarkkinoiden lisäksi monenlaiset Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet ovat koko maan yhteistä jouluperinnettä ja voivat olla tyyliltään kaikkea perinteisestä aina metallimusiikkiin.

den lisäksi monenlaiset Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet ovat koko maan yhteistä jouluperinnettä ja voivat olla tyyliltään kaikkea perinteisestä aina metallimusiikkiin.

Helsinki – Stockmannin jouluikkuna ja Tuomaan markkinat

Aleksanterinkadun Joulukadun avajaiset ovat iso tapahtuma, jonka yhteydessä sytytetään kaupungin näyttävä jouluvalaistus. Stockmannin mielikuvituksellinen ja satumainen jouluikkuna Aleksanterinkadulla on ollut osa kaupungin jouluperinteitä jo vuodesta 1949.

Tärkeä osa joulua on myös Helsingin vanhin ulkoilmajoulutori, Tuomaan Markkinat, joka on asettunut mukavasti nykyiselle sijainnilleen Senaatintorille. Sen lisäksi kaupungissa ja sen lähiseuduilla on tuki lukuisia muitakin joulumyyjäisiä. Joulukonserteista mainittakoon Cantores Minores -poikakuoron järjestämä Perinteinen Joulukonsertti Helsingin tuomiokirkossa.

Kristiinankaupunki – Joulukoteja Merikaupungin tapaan

Kristiinankaupunki on yksi Suomen parhaiten säilyneistä puutalokau-

pungeista. Kaupungin joulumarkkinat on järjestetty 1800-luvun henges-
sä jo vuosikymmeniä. Joulukauden
avajaisia Kristiinankaupungin toril-
la vietetään tänä vuonna lauantaina
22.11. Kaupungin ytimessä sijaitseva
Kirkkokatu koristellaan niin ikään ki-
maltelevaksi joulukaduksi, jossa voi
virittyä joulun tunnelmaan glögin-
tuoksun ja joululaulujen avulla.
Puutalokaupungin joulutunnel-
masta voi nauttia Merikaupungin
joulukodit -tapahtumassa 13.12.
Maksuton tapahtuma tarjoaa kiin-
nostuneille kurkistuksen Kristiinan-
kaupungin historiallisen keskusta-
alueen koteihin ja siihen, miten van-
han rannikkokaupungin puutalo-
kortteleissa vietetään joulua.

Loviisa –
Puutalokaupungin
jouluidylliä

Loviisan keskustan idylliset vanhat
puutalot avaavat joulun aikaan oven-
sa matkailijoille. Joulukuun toisena
ja kolmantena viikonloppuna kau-
pungin vanhat puutalot koristellaan
Wanhan Ajan joulukodeiksi ja asuk-
kaat toivottavat vieraat tervetulleiksi
koteihinsa.
Vuonna 2005 alkaneesta perintees-
tä on tullut vuosien saatossa kan-
sainvälisestikin tunnettu. Joulutun-
nelman luomisen lisäksi tapahtuma
pyrkii säilyttämään Loviisan vanhaa
kaupunkimiljöötä ja edistämään yh-
teisöllisyyttä.

Oulu – Vanhanajan joulua
ja tiernapoikaperinnettä

Joulun tunnelmaan voi kirjaimelli-
sesti astua Oulun idyllisessä Pikisaa-
ressa, jossa sijaitsevan Merimiehen
kotimuseon jouluikkunat tarjoavat
vilauksen vanhanajan joulusta. Mu-
seon ikkunoihin on luotu kauniita
asetelmia, jotka esittelevät perinteis-
tä joulunviettoa.
Kauppakeskus Valkean edustal-
la Kauppurienaukiolla järjestetään
puolestaan joulumarkkinat. Jouluos-
tosten lisäksi kyseisellä Tiernatorilla
voi tavata joulupukin ja porot ja näh-
dä perinteisen Tiernapoikien esityk-
sen. Oulussa tiernapoikaperinne on
jatkunut yli 100 vuotta, ja kaupungis-
sa järjestetään edelleen vuosittaisia
tiernapoikakilpailuja.

Porvoo – Joulunajan
vanhakaupunki hurmaa

Porvoon ainutlaatuinen joulutunnel-
ma on parhaimmillaan vanhankau-
pungin alueella. Raatihuoneentorin
historiallinen miljöö luo kaupungin
kuuluisille joulumarkkinoille erityi-
sen tunnelman. Joulusesonki näkyy
kuitenkin ympäri kaupunkia; vanhan
Porvoon liikkeit koristelevat näyteik-
kunansa juhlan mukaisesti, ja myös
monet kodit saavat itselleen joului-
sen ilmeen. Kaiken kruunaa kaupun-
gin keskiaikainen tuomiokirkko.
Porvoon oma Lucia kruunataan
13.12. Vanhan raatihuoneen portailla
ja samassa paikassa julistetaan jou-
luaattona joulurauha. Myös histori-

allisten Holmin talon ja J. L. Rune-
bergin kodin joulunäyttelyt tarjoavat
kurkistuksen paikallisen joulunvie-
ton pitkiin perinteisiin.

Rovaniemi – Joulupukin
kotikaupunki

Rovaniemi on ollut Joulupukin viral-
linen kotikaupunki jo vuosia. Joulu-
pukin Pajakylä Rovaniemellä on yksi
Suomen tunnetuimpia joulukohteita.
Napapiirillä sijaitseva Pajakylä on
houkutellut sekä matkailijoita että
paikallisia jo 1980-luvulta lähtien tu-
stumaan joulupukin työpajaan ja
tapaamaan joulupukkia.
Rovaniemellä joulutunnelmas-
ta päästään nauttimaan muutenkin
verrattain hyvissä ajoin: Lähtölas-
kenta jouluun -tapahtumaa vietetään
Joulupukin Pajakylässä jo lokakuun
lopulla. Toinen odotettu joulutapah-
tuma on perinteikäs Joulupukin Mat-
kaanlähtö, joka järjestetään vuosit-
tain aatonaattona.

Tampere – Jouluparaati
käynnistää
joulunodotuksen

Tampereella joulunvietto aloitetaan
marraskuun lopussa jouluparaatil-
la, joka huipentuu Keskustorin jou-
lukuusen valojen sytyttämiseen. Sa-
malla käynnistyy jo perinteeksi muo-
dostunut Kaunein Jouluikkuna -kil-
pailu, jossa kaupungin yritykset ko-
ristavat näyteikkunansa joulutunnel-
man mukaisiksi.
Marraskuun lopulla vietetään myös
Tampereen Keskustorin Joulutorin
virallisia avajaisia. Vaihteittain avau-
tavat myyntikojut ja jouluisat glögi-
ravintolat ovat auki aina 22.12. saak-
ka. Torin esiintymislavalla nähdään
myös jouluisia musiikkiesityksiä.
Tampereella järjestetään joulun
alla lisäksi monenmoisia joulukon-
sertteja ja pienempiä joulumarkki-
noita, joista mainittakoon etenkin
Finlaysonin historiallisella alueella
sijaitsevan Tallipihan joulutori. Pe-
rinteisten käsitöiden lisäksi tapahtu-
massa on hevoskyytejä, musiikkia –
ja tietenkin joulupukki!

Turku – Joulurauhan
julistus ja joulumarkkinat

Viimeisenä vaan ei suinkaan vähäi-
simpänä mainittakoon vielä joulun-
vietto Turussa – tunnetaanhan Turku
Suomen Joulukaupunkina. Kaupun-
gin tunnetuin joulutraditio on joulu-
rauhan julistus, joka on luettu lähes
katkeamattomana perinteenä 700
vuoden ajan aina 1300-luvulta asti.
Vanhan Suurtorin Brinkkalan talon
parvekkeelta joulurauha on julistettu
vuodesta 1886 lähtien.
Joulurauhan julistuksen lisäk-
si Vanhalla Suurtorilla järjestetään
marras-joulukuussa perinteiset jou-
lumarkkinat sekä paljon muuta jou-
luhenkistä koettavaa koko perheel-
le. Myös Turun linnassa on tarjolla
monenlaista jouluaiheista tehtävää
himmeli- ja piparkakkukursseista
aina piparkakkumuotin kaiverrus-
kurssiin.

**SUTELAN KELLO JA KULTA
ON NYT SK-KULTA!**

MYY KULTASI

OSTAMME MYÖS MUITA
METALLEJA KUTEN HOPEAA,
PALLADIUMIA JA PLATINAA

Prisma Kotka, Hakamäentie 1, 48400

1.
KATSO LOISTAVA
HINNASTOMME
VERKOSTA
KULTAKAUPPA
.NET

2.
TOIMITA
KULTASI MEILLE
SUORAAN MYYMÄLÄÄN
TAI TILAA SK-ARVOKUOR
NETISTÄ KOTIISI

3.
SAAT
KORVAUKSEN
NOPEASTI

Monella paikkakunnalla on omia
paikallisia jouluperinteitään,
joita on vaalittu vuosia tai jopa
vuosikymmeniä.

Joulunviettoa
kartano- tai
kylpylämiljöössä

Joulu on monille juhla, jota halutaan viettää oman
kodin rauhassa tai korkeintaan läheisten luona vie-
railemalla – ja mieluiten tismalleen samalla tavalla
kuten aina ennenkin!
Kotijoululle on kuitenkin nykyisin tarjolla houkut-
televa vaihtoehto, sillä useat matkakohteet ovat al-
kaneet tarjota omia tunnelmointipakettejaan jou-
lunaikaan. Esimerkiksi joissain kylpylähotelleissa
voi nauttia saunomisesta ja jouluaterioista, joiden
eteen ei tarvitse huhkia itse.
Tai miten olisi romanttinen kartanojoulu? Ympäri
Suomen löytyy tunnelmallisia kartanohotelleja, joi-
den kauniit, vanhat rakennukset luovat upeat puit-
teet idylliseen joulunviettoon.
Majoituksen lisäksi monet kartano- tai kylpyläho-
tellit tarjoavat jouluisia buffetaterioita ja perinteisiä
jouluruokia, hemmotteluhoitoja sekä juhlaan sopi-
vaa ohjelmaa ja viihdettä.
Joulunajan paketit ovat kuitenkin usein suosittuja,
joten ne kannattaa varata hyvissä ajoin!

Joulupaketteja tarjoavat esimerkiksi:

- Haikon kartano
- Wuolteen kartano
- Töyrylän kartano
- Tertin kartano
- Inkalan kartano
- Hirvihaaran kartano
- Sannäsin kartano
- Hämeenkylässen kartano

Lähde: www.kotimaatutuksi.fi

JOKAINEN KOTI ON AINUTLAATUINEN JA SIKSI MYÖS SEN SYDÄMENÄ TOIMIVA LÄMMITYSJÄRJESTELMÄ ANSAITSEE OLLA YHTÄ ERITYINEN.

Lämpölinkillä tiedämme, kuinka kotisi energijärjestelmät suunnitellaan ja toteutetaan yksilöllisesti. Laatu on enemmän kuin teko - se on tapa.

OTA YHTEYTTÄ
www.lampolinkki.fi
010 375 6700
asiakaspalvelu@lampolinkki.fi

Kohteen energiakartoitus on tärkein asia, kun mietitään kodin energijärjestelmän valintaprosessia.

**VARAA MAKSUTON
ENERGIAKARTOITUS**
www.lampolinkki.fi/energiakartoitus

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Omakotitalo sijoituskohteena

Suurin osa suomalaisista asuu omistusasunnoissa, vaikka viime vuosina vuokra-asuminen on ollut kasvussa erityisesti nuorten ikäluokkien keskuudessa. Asunnon ostaminen onkin suurimmalle osalle ihmisistä suurin henkilökohtainen sijoituskohde. Siksi on tärkeää, että tämän merkittävän sijoituksen arvoa voidaan ylläpitää tai mielellään jopa kasvattaa.

Asuntokauppa ei kuitenkaan ole mikään takuvarma sijoituskohde. Ajan saatossa asuntojen arvo on saattanut laskea merkittävästi tietyillä aluilla ja kasvaa taas eksponentiaalisesti toisaalla. Hyvänä esimerkkinä voidaan pitää vaikkapa omaa Hämeenlinnan omakotitaloani, jonka asuntolainaa maksoin aikoinaan nenäni myöten pois. Nykyisellään sen arvo on kuitenkin romahtanut, eikä asunnon arvolla saisi edes yksiötä Helsingistä.

Asunnosta huolehtiminen, remontointi ja ehostaminen ovat keinoja, joilla sijoituskohteen arvoa voidaan ylläpitää tai nostaa. Omakotitalokiinteistön omistajan on helpompi vaikuttaa oman kiinteistönsä remontoimiseen ja sitä

kautta arvonnousuun, sillä asunto-osakeyhtiön asunto-osakkeen remontit vaativat monesti taloyhtiön luvan. Näin ollen omakotitaloasujan on helpompi vaikuttaa esimerkiksi energiatehokkuusremontteihin, kuten aurinkopaneelien asennukseen, kuin taloyhtiön asunnonomistajat.

Sijoittamisessa tulisi pyrkiä myös minimoimaan sijoitukseen liittyvät ylläpitokustannukset, kuten rahastoihin liittyvät hallintokulut. Asunnoissa tämän voidaan ajatella olevan yhtiövastike tai luovasti ajateltuna esimerkiksi lämmitys- ja sähkökulut. Energiatehokas asunto on siis ylläpitokustannuksiltaan suopeampi kuin energiaa runsaasti kuluttava asunto. Tähän voidaan vaikuttaa esimerkiksi erilaisilla eristeratkaisuilla, ilmalämpöpumpun asennuksella tai aurinkopaneelien asennuksella, jolloin sähköä voidaan tuottaa omavaraisesti asumisen tarpeisiin.

Remontoiminen ei kuitenkaan ole niin yksiselitteistä, etenkin näivettyvillä alueilla, joissa asuntojen hinnat ovat ehtineet jo laskea mer-

kittävästi. Monesti kattavat peruskorjaukset maksavat enemmän kuin asunnon sen hetken arvo on, eikä remonttiin näin ollen ole aina saatavilla tarvittavan kokoisia lainoja ilman vakuutta.

Remontoimattoman asunnon voi myös yrittää myydä. Tällöin asunnon arvo on kuitenkin niin matala, ettei sijoittamiaan rahoja saa mitenkään takaisin – ainakaan pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Remontoimattomassa asunnossa voi myös pyrkiä elämään mahdollisimman pitkään, mutta monesti omakotitalot vaativat edes jonkinlaisia remontointia hyvän ikääntymisen mahdollistamiseksi. Monella vanhemmalla on myös toive jättää jälkeensä perintöä, jolloin omakotitalon arvoa halutaan ylläpitää myös jälkeläisten vuoksi.

Vihreää siirtymää, hyvää ikääntymistä ja sijoituskohteiden arvon ylläpitämistä varten tarvitsemmekin nyt selkeää ohjausta ja kannustinta valtiotasolla, sillä on myös kansantalouden edun mukaista ylläpitää kansalaisten sijoitusten arvoa.

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

ENSI-ILTA
SUURELLA NÄYTTÄMÖLLÄ
24.1.2026

LEO TOLSTOI PASI LAMPELA
**ANNA
KARENINA**

SATAMAN KAPAKAN
LAULU

Reetta Ristimäki Kalle Kurikkala
ENSI-ILTA
RAVINTOLA KAIROSSA
31.1.2026

KOTKAN
KAUPUNGIN
TEATTERI
kotkanteatteri.fi

TEATTERIN LIPPUMYYMÄLÄ
Keskuskatu 15, 48100 Kotka
puh. 05 234 4199, teatteriliput@kotka.fi
Palvelemme ti-pe klo 11-17 ja 2h ennen
esitystä. Lipunmyynti myös lippu.fi
verkkokaupassa sekä myyntipisteissä.

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää
meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

STARK
Reilusti rakentajan asialla

VIIKON VAHVIMMAT

Tarjoukset
on voimassa
Kotkan myymälässä
13.12.2025 asti.

25⁹⁰
ast.

RAW
30 päivän alin hinta 34,90 €

SISUSTUSMAALI RAW 7
2,7 l, valkoinen A.
Laadukas, himmeä sisämaali
seinä- ja kattomaaliksi sisätiloihin, (BX14)

Meiltä löydät myös 18 litran RAW-maalit ja laadukkaat maalaustyövälineet!

69€
ast.

RAW
30 päivän alin hinta 77,60 €

REMONTTIMAALI RAW 20
9 l, puoliHimmeä, valkoinen A.
PuoliHimmeä, sävytettävissä vaaleisiin
sävyihin, (90GR)

25⁹⁰
m²

Keramos
30 päivän alin hinta 33,20 €

VINYYLILATTIA SPC, 6 MM
Integroidulla alusmateriaalilla,
KL34. 2,139 m²/pkt. Light Oak (91GT),
Grey Oak (91GS), Dark Oak (91GU),
Sunset Oak (91GQ), White Oak (ÖZ16)
Myydään täysin paketein.

15⁹⁰
m²

30 päivän alin hinta 32,15 €

SEINÄLAATTA SANTINO
200x400 mm, matta, 1,04 m²/13 kpl/pkt.
Sand (RR60), white (91JJ), grey (91JH)
Myydään täysin paketein.

19⁹⁰
pkt

30 päivän alin hinta 30,80 €

MDF-SISÄPANEELI
PUHTAANVALKOINEN
8x175x2080 mm, STP. 5 kpl/pkt=1,7 m².
Melamiinipinnoitettu, (NÄ78)

8⁹⁰
kpl

30 päivän alin hinta 13 €

SUOJAMUOVI RANIX
Koko 2x25 m = 50 m².
Kirkas suojamuovi, jonka vahvuus
on 0,03 mm, (MQ54)

7⁹⁵
rll

30 päivän alin hinta 10,70 €

REMONTTISUOJAPAPERI
Rullassa 20 m².
Soveltuu esimerkiksi lattian
suojaamiseen maalauksen ajaksi, (22MS)

STARK KOTKA

Saukonkatu 5, 48230 Kotka.
Avoinna ma-pe klo 6.30-19, la klo 8-14.

STARK-SUOMI.FI